

5 (42) (1)
6/11

South Sotho history and custom.
repeat 31-09
copy no. 8/38. pp. 1-3

J. Gladic

1. Mehla ea boholo-holo

K31/1 1/3

Moholo-holo es Basotho ba 'molelang ke Mopeli' moholo raseapara lome ha kea ikapesa ke apesitsol. Ke tsora lithoko tsa hae tsoro re li utloang, leha re sa utloisisi hore na lome ke horéng. Lebitso la hae le leng ke Hlane le leng ke Mosito. Ho thoe o na a etse tsito, empa le teng ha ho tsejoe hore na e bee le tsito ea eng o na a sitoe ka ho etso joang. Liboko.

Basotho ba liboko li ngata, empa ho thata ho tseba kamos li hlahlamanaeng ka teng, le hore na li tsotle kae. Ha re e-ea ka seo re batlang re se fihlela re ka re liboko tse kholo-kholo tsa khale ke sa Bafokeng le sa Barolong. Ha e le Barolong, e ka ke bao liboko tse ling tse ngata li tabohileng ho bona. Ba arohileng ho bona pele ke Bafurutsi. Ho Bafurutsi ho tabohile Bataung, Bakoen, Bapeli, Makholokoe, Maphuthing, Battloko, Basia, Bakhathla. Ho Bakoen ho tabohile Bama-ngoato le Bangoaketsi. Hape ho tabohile Bahlakoana le Makhoakhoa bas e ntseng e le Bakoen le bona.

2. Bakoen.

Bakoen ba Lesotho ke littloholo taa Napo, setloholo sa Koena. Napo o na a ahile Ntsoanatsatsi ke moo Bakoenabohle (haufi le Trede, O. F. S.) hamnoho le Bafokeng. Ntsoanatsatsi ke moo Bakoenabohle ba Lesotho ba lsoileng teng. Napo ke een a ntata Bakoen, Bahlakoana ke Makhoakhoa. Bakoen bona ba arohane habeli, ke ba ha Tsolo le ba ha Tsoloane. Haria ba ha Tsolo ba boleloang haholo ke ba ha Mol-

beli. Ba ha Tsoloane ke bona ba tsoetseng marena a Lesotho, ka mora oa hae Monaheng, kapa Kali. Ho bara ba Monaheng ho ka boleloa Mokhesi (ntata ba Marabeng), Monyane (ntata ba monaheng), Motloheloa (ntata ba ma-Sekake, Motloang le Mokoteli (baa ba ha mokoteli ba tsoileng ho bona), le ba ha Maicane. Ke bona leloko la Bakoena ba Lesotho.

3. Baphuthi

Ha e le Baphuthi bona ho thoe ke basele-sele. Ke litloholo tsa Matsitsi (Matebele) a neng a fallele Lesotho.

Bakoena le Bafokeng, hoba ba tlohe ntsoanatsatsai ba aha mose ho Mohokare (haufi le Mautse) le moo e leng ha Molapo Kajeno. Mehleng eo ho boleloa haholo ba Monaheng, bira ba Nkopane mora Monyane. Ra tsejoang haholo ke mora oa hae Mohlomi. (Ho thoe o na shoo ka 1818) eo e neng e le morena ea tumileng e bile e le ngaka e kholo. Ho thoe o na tumile ka baka la kelelo ea hae e bile e le motsamai e moholo. Ho thoe o bile a ea fihla moo ho thoeng ke Mohlabaneng. Lebenya motho eo e neng e le morena oa Mataciele ke setloholo sa hae.

4. Ba ha Mokoteli.

Mehleng eo ba boleloang hore ba ne ba eso hlahle ke ba ha Mokoteli, ba se na matla. Ba ne ba ahile pela Leribe.

Ika ba okametseng ba bang e be e le ba ha Sekake ba moreneng. Motloang ngoanabo Motloheloa (ntata Sekake), le Mokoteli a shoa a se na bana. Mosali oa hae a hana ho keneloa ke bana ba bo monna oa hae, a iketsetsa setsoalle le monna e mong oa Lehloibi ea neng a bitsoa 'Mualle, 'me a tsoala Motsoane

5 (42)

3*

3*⁶

K 31/ 1

kapa Peete. A holisoa ke Rangoanae Mokoteli la Thamae. Peete eo ke eena ntata' morena Libe, le Mokhachane eo e leng ntata' marena a Lesotho. Libe ho utloahala hore e be e le ~~letho~~ lekhonatha a sa rate batho eaba moenae Mokhachane ea tsoarang borena lesikang la habo, leha e ne e sa le borena bo fokolang bo bonyenyane haholo. Mokhachane ke eena ntata' morena Moshoeshoe.

End⁵ 42.